

Ομιλία κ. Κώστα Μπακούρη
Προέδρου της ΜΚΟ “Διεθνής Διαφάνεια – Ελλάς”
«digital Forum» 15 χρόνια Σ.Ε.Π.Ε.
«Ψηφιακή Πολιτεία»
Αθήνα, Δευτέρα 3 Μαΐου 2010

Κύριοι Υπουργοί,
Κυρίες και κύριοι,

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για τη χαρά και την τιμή να είμαι και πάλι μαζί σας. Όταν πριν από ένα περίπου χρόνο παραλάμβανα για λογαριασμό της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης «Διεθνής Διαφάνεια Ελλάς» το βραβείο για τη συμβολή μας στην καταπολέμηση της διαφθοράς στη χώρα μας, είχα τονίσει τότε ότι πέρα από την βράβευση είχε τεράστια σημασία η ουσιαστική επιλογή σας να θέσουμε στο τραπέζι των συζητήσεων ένα πολύ σοβαρό και επίκαιρο ζήτημα. Το ζήτημα της διαφάνειας και του ρόλου που διαδραματίζει τόσο στην εξασφάλιση της ανάπτυξης όσο και στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης.

Το σταθερό όραμά μας στη «**Διεθνή Διαφάνεια**» είναι η δημιουργία μιας σύγχρονης Ελλάδας, όπου η κυβέρνηση, ο πολιτικός κόσμος, ο επιχειρηματικός κόσμος, οι πολίτες, η κοινωνία γενικότερα, θα είναι απαλλαγμένα από τη διαφθορά και θα στηρίζεται στις αξίες της ακεραιότητας, της δικαιοσύνης, της δημοκρατίας, της αλληλεγγύης και της υποχρέωσης της λογοδοσίας.

Η σημερινή επετειακή συνάντηση πραγματοποιείται σε μια πολύ ευαίσθητη εποχή. Η οικονομική κρίση που βιώνουμε έχει φτάσει σε μια οριακή καμπή. Η σύμπραξη όλων των υγιών δυνάμεων της χώρας είναι σήμερα παρά ποτέ, όχι μόνο απαραίτητη, αλλά επιτακτική ανάγκη επιβίωσης και επανάκτησης της ανταγωνιστικότητας.

Δεν υπάρχουν μυστικές συνταγές επιτυχίας. Η ουσιαστική καταπολέμηση της διαφθοράς δεν μπορεί παρά να είναι η πρώτη και αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα της ελληνικής κυβέρνησης και του κοινοβουλίου. Δεν μπορούμε να λύσουμε κανένα από τα χρόνια προβλήματα της χώρας αν δεν καταπολεμήσουμε το τέρας της διαφθοράς.

Ταυτόχρονα η αύξηση της παραγωγικότητας και η οικοδόμηση ανταγωνιστικών υπηρεσιών από τη μεριά των ελληνικών επιχειρήσεων αποτελούν μονόδρομο. Η ανάπτυξη που χρειαζόμαστε μπορεί να προέλθει μόνο από την ιδιωτική πρωτοβουλία. Προϋπόθεση είναι η διαφανής και πρωτοποριακή δράση μας.

Η ψηφιακή τεχνολογία είναι ο σύμμαχός μας σε αυτή την προσπάθεια. Με τη χρήση της μπορούμε να πετύχουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα και να αυξήσουμε την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα τόσο των προϊόντων όσο και των υπηρεσιών που παράγουμε.

Η «**Διεθνής Διαφάνεια – Ελλάς**» έχει διαγνώσει από καιρό την άμεση και επιτακτική ανάγκη για θεσμικές αλλαγές που αγγίζουν το σύνολο της κοινωνίας, πολίτες, επιχειρήσεις, πολιτεία, κόμματα, δικαιοσύνη, ώστε να πραγματοποιηθεί το συντομότερο δυνατόν το κοινό μας όραμα. Προτείνουμε και δρομολογούμε μια σειρά από εξειδικευμένες δράσεις σε αυτή την κατεύθυνση. Δράσεις που έχουν ως στόχο την βελτιστοποίηση της απόδοσης καθενός από εμάς με τρόπο διαφανή. Επιτρέψτε μου να αναφερθώ σε μερικά παραδείγματα δράσεων που μπορούν να μας βοηθήσουν και που απαιτούν τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας.

Θα ξεκινήσω με την υποχρέωση της πολιτείας να προσφέρει απρόσκοπτη πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που αφορά άμεσα ή έμμεσα τον πολίτη. Η ανάρτηση στο διαδίκτυο, σε συγκεκριμένους ιστότοπους, των διοικητικών και άλλων αποφάσεων και κάθε χρήσιμης πληροφορίας, βοηθά τους πολίτες και τις επιχειρήσεις να μάθουν, άρα και να συμμετάσχουν ισότιμα στις διαδικασίες.

Η καταπολέμηση της διαφθοράς και της γραφειοκρατίας που την εκτρέφει, έχει ιδιαίτερη σημασία, καθώς η πολιτεία επιχειρεί να εξυγιάνει τα δημόσια οικονομικά. Έχουμε καταγράψει επανειλημμένα το μέγεθος της κατασπατάλησης πολύτιμων πόρων. Τόσο για την οικονομία όσο και για την κοινωνία γενικότερα.

Χρειάζεται να αλλάξει η προσέγγιση του προβλήματος. Η προσπάθεια πρέπει να επικεντρωθεί στις μεθόδους καταπολέμησης της διαφθοράς. Η τεχνολογία μπορεί να βοηθήσει, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η άμεση επαφή του πολίτη με τους δημόσιους λειτουργούς. Με αυτό τον τρόπο μειώνεται η δυνατότητα της συνδιαλλαγής.

Λόγω της επικαιρότητας, ας δούμε το θέμα της πολεοδομίας. Γιατί να μην έχουμε πλήρη μηχανοργάνωση όλων των πολεοδομιών; Οι μηχανικοί θα υποβάλουν μόνο ηλεκτρονικά τα σχέδια του υπό ανέγερση κτηρίου. Η αίτηση θα λαμβάνει ηλεκτρονικό αριθμό πρωτοκόλλου και θα προωθείται τυχαία σε κάποιο υπάλληλο, ο οποίος θα ελέγχει την πληρότητα και νομιμότητα, **χωρίς να γνωρίζει ούτε ποιος είναι ο μηχανικός ούτε ποιος ο ιδιοκτήτης του ακινήτου**. Στη τελευταία επικοινωνία με την Υπουργό Περιβάλλοντος καταθέσαμε σχετική πρόταση.

Όλοι γνωρίζουμε τα μεγάλα προβλήματα στον χώρο της υγείας. Έχουμε αναφερθεί στην διασπάθιση του χρήματος που παρατηρείται στα νοσοκομεία. Η ηλεκτρονική συνταγογράφηση και η πλήρης μηχανογράφηση (εισαγωγή διπλογραφικού συστήματος) των νοσοκομείων και της αποθήκης των φαρμάκων και υλικών θα οδηγήσουν αναπόφευκτα σε καλύτερο έλεγχο και αυστηρότερη διαχείριση, μειώνοντας τη δυνατότητα των διαφθαρμένων και επίορκων υπαλλήλων να δράσουν.

Η δικαιοσύνη είναι ένας τομέας που επίσης χρειάζεται πολύ δουλειά. Η ατιμωρησία και οι αργοί ρυθμοί απονομής της έχουν γίνει δομικό πρόβλημα της κοινωνίας μας. Όταν μια υπόθεση αργεί να φτάσει στο δικαστήριο έχει συχνά, αν όχι πάντα, ως συνέπεια την πλημμυρή άσκηση ελέγχου. Για παράδειγμα, σε μία χώρα της Ανατολικής Ευρώπης η ηγεσία της δικαιοσύνης αντιμετώπιζε προβλήματα διαφθοράς. Οι δικηγόροι με τους δικαστές συνδιαλέγονταν για το ποιος θα εκδικάσει την κάθε υπόθεση. Αυτό που έκαναν ήταν να φτιάξουν ένα ηλεκτρονικό σύστημα, το οποίο πάντρευε τυχαία και δεσμευτικά υποθέσεις και δικαστές, χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα παρέμβασης. Ξαφνικά οι υποθέσεις αντί να χρειάζονται 2 και 3 χρόνια εκδικάζονταν άμεσα, γιατί κανείς δικηγόρος δεν μπορούσε να παρατείνει υποθέσεις μέχρι να τις αναλάβει ο «κατάλληλος» δικαστής!! (σας θυμίζει τίποτα η χώρα αυτή ;;)

Πολλοί διαγωνισμοί του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, αποφεύγουν τις νέες τεχνολογίες και τις διευκολύνσεις που προσφέρουν, όπως «ο διάβολος το λιβάνι». Ας υποθέσουμε ότι κάποιος πολίτης (για την πληροφόρησή του) θέλει να δει πόσους διαγωνισμούς έχει προκηρύξει ο Δήμος της Αθήνας ή το Πανεπιστήμιο Πάτρας και ποιοι ήταν οι μειοδότες. Σήμερα αυτό είναι αποστολή ακατόρθωτη. Στις άλλες χώρες υπάρχουν στο διαδίκτυο όλοι οι διαγωνισμοί του δημοσίου, για όλα τα έργα που έχουν προκηρυχθεί. Η άμεση δημοσιοποίηση της απόφασης για την εκτέλεση ενός έργου δίνει τη δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο να προετοιμαστεί έγκαιρα και προσεκτικά για τη φάση της προσφοράς. Η ανάρτηση στο διαδίκτυο (και μάλιστα σε τόπο που ο κάθε ενδιαφερόμενος έχει εύκολη πρόσβαση) των πληροφοριών που αφορούν το έργο, δίνει μια ευρύτερη δυνατότητα ελέγχου. Πληροφορίες, όπως ποιές εταιρίες έχουν καταθέσει προσφορά, ή με ποια έκπτωση διεκδίκησαν το έργο, είναι χρήσιμες και μπορούν να αξιολογηθούν. Αλλά και η εξέλιξη του έργου θα μπορούσε να δημοσιοποιείται ώστε να είναι εύκολη η καταγραφή των οικονομικών και χρονικών αποκλίσεων. Θα μπορούσα να συνεχίσω για πολύ ώρα ακόμα αλλά ο χρόνος δεν το επιτρέπει.

Υπάρχουν πολλά τέτοια παραδείγματα. Η ηλεκτρονική παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, η υποχρέωση για αποκλειστικά ηλεκτρονική διακίνηση χρήματος μεταξύ επιχειρήσεων, η ηλεκτρονική τιμολόγηση και άλλα πολλά. Δεν θα σας κουράσω με την αναφορά και

άλλων δράσεων και πρωτοβουλιών αλλά θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ με δύο λόγια στην Ανοικτή Κοινωνική Συμμαχία Ακεραιότητας και Διαφάνειας. Η πρωτοβουλία αυτή, επικεφαλής της οποίας έχει δεχθεί να τεθεί ο ίδιος ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κάρολος Παπούλιας, έχει ως στόχο να συσπειρώσει όλες τις υγιείς δυνάμεις της χώρας, ώστε να δημιουργηθεί η στέρεη κοινωνική βάση πάνω στην οποία θα στηριχθεί το οικοδόμημα της σύγχρονης Ελλάδας, απαλλαγμένη από τα δεινά της διαφθοράς. Σε αυτή τη συμμαχία σας καλώ με τη σημερινή αφορμή να συστρατευτείτε ώστε όλοι μαζί να πετύχουμε το πολυπόθητο αποτέλεσμα.

Οι επιχειρήσεις που εσείς εκπροσωπείτε, οι οποίες αποτελούν ένα από τα πλέον δυναμικά αλλά και καινοτόμα στοιχεία της κοινωνίας, μπορούν και πρέπει να είναι σύμμαχοι σε αυτή την προσπάθεια. Η σύγχρονη τεχνολογία, που είναι σημαντική για την πρόοδο της κοινωνίας και την εμπέδωση της διαφάνειας, μπορεί να αποτελέσει ένα ουσιαστικό εργαλείο για την κυβέρνηση, η οποία με τις εξαγγελίες της τόσο για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση

όσο και για την ψηφιακή σύγκλιση, έχει δώσει το στίγμα για τους εθνικούς μας στόχους. Η συμβολή σας σε αυτό τον τομέα είναι καθοριστικής σημασίας, καθώς η ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών, η πληροφορική αλλά και η σωστή επικοινωνία μπορούν να συνεισφέρουν αποφασιστικά στις αλλαγές που χρειάζονται. Η συνεργασία του Συνδέσμου σας και φυσικά των μελών του με τη Διεθνή Διαφάνεια μόνο οφέλη μπορεί να φέρει και για τις δύο πλευρές, με ευεργετικά αποτελέσματα για την ελληνική κοινωνία.

Η Ελλάδα χρειάζεται παραδείγματα καινοτομίας και διαφάνειας και εσείς μπορείτε να τα προσφέρετε.

Σας Ευχαριστώ